

I Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2014

(Freshers) (CBCS) (2014-15 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – I

Yakshaprashna Sangraha, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

*Instructions : 1) Answer in Sanskrit, Kannada or English.**2) Answer questions I, V and VI in Sanskrit only.*

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

सर्वियाद उत्तरवल्लू अरिस उठेयिरि.

Select the correct answer.

1) महाभारतस्य कर्ता कः ?

अ) व्यासः   आ) वाल्मीकिः   इ) गुणाढ्यः   ई) कालिदासः

2) महाभारते कति श्लोकाः सन्ति ?

अ) 6800   आ) 8800   इ) 24000   ई) 100000

3) जलमानेतुं युधिष्ठिरः प्रथमतः कम् प्रेषितवान् ?

अ) अर्जुनं   आ) नकुलं   इ) भीमसेनं   ई) सहदेवं

4) हतान् भ्रातृन् दृष्ट्वा कः विललाप ?

अ) युधिष्ठिरः   आ) भीमः   इ) अर्जुनः   ई) नकुलः

5) भीमस्य अपरं नाम किम् ?

अ) धर्मराजः   आ) जिष्णुः   इ) वृकोदरः   ई) पार्थः

6) केन श्रोत्रियः भवति ?

अ) तपसा   आ) धृत्या   इ) श्रुतेन   ई) बुद्धिमता

7) कः पण्डितः ज्ञेयः ?

अ) धर्मजः   आ) नास्तिकः   इ) वैयाकरणः   ई) तन्त्रजः

8) हतभ्रातृषु युधिष्ठिरः कं जीवितुमिच्छति ?

- अ) भीमसेनं   आ) अर्जुनं   इ) नकुलं   ई) सहदेवं

9) निवपतां वरं किम् ?

- अ) वर्षं   आ) बीजं   इ) गावः   ई) पुत्रः

10) खात् उच्चतरं किम् ?

- अ) माता   आ) पिता   इ) भ्राता   ई) जाया

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

ଏଠାପୁଣ୍ଡଗଳିଙ୍ଗ ହାତୁରିସି.

(2x10=20)

Answer any two questions.

1) महाभारतस्य कर्तृ-कालश्च ।

ମୁକ୍ତାଧାରତଦ କଞ୍ଚ-କାଳ ।

Authorship and date of Mahabharata.

2) युधिष्ठिरस्य विलापः ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିରନ ଏହାପ ।

Lamentations of Yudhisthira.

3) यक्ष-युधिष्ठिरयोः प्रश्नोत्तराणि संगृह्य लिखत ।

ଯକ୍ଷ-ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଜ୍ଵର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରଗଳିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ବର୍ଣ୍ଣିତିରି ।

Write about the questions and answers ensured between Yaksha and Yudhisthira.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3x4=12)

ମୂରୁ ଶ୍ଲୋକଗଳିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଅନୁଵାଦିତି ଏହାପରି ।

Translate and explain any three slokas.

1) नास्य जेता रणे कश्चिदजेता नैष कस्यचित् ।

सोऽयं मृत्युवशं यातः कथं जिष्णुर्महाबलः ॥

2) रुद्राणां वा वसूनां वा मरुतां वा प्रधानभाक् ।

पृच्छामि को भवान् देवो नैतच्छकुनिना कृतम् ॥

3) किं ब्राह्मणानां देवत्वं कश्च धर्मः सतामिव ।

कश्चैषां मानुषो भावः किमेषामसतामिव ॥

- 4) पुत्र आत्मा मनुष्यस्य भार्या दैवकृतः सखा ।
उपजीवनं च पर्जन्यः दानमस्य परायणम् ॥

5) सन्तो दिक्कृजलमाकाशं गौरन्तं प्रार्थना विषम् ।
श्राद्धस्य ब्रह्मणः कालः कथं वा यक्ष मन्यसे ॥

IV. ଦ୍ଵୟୋ: ବାକ୍ୟୋ: ସସନ୍ଦର୍ଭ ବିବୃଣ୍ଣୁତ । (2x4=8)
ଏଠାଙ୍କ ଗେଲନୁ ସଂଦର୍ଭ ସହିତ ବେଳିବାରିବି ।

Explain with reference to context **any two** sentences.

- 1) यमौ यदेतौ दृष्ट्वाद्य पतितौ नावदीर्यते ।
  - 2) गाहमानश्च तत्तोयमन्तरिक्षात् स शुश्रुवे ।
  - 3) मनः शीघ्रतरं वातात् चिन्ता बहुतरी ।
  - 4) भृत्येषु भरणार्थं वै भयार्थं चैव राजसु ।

V. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕृತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer in Sanskrit.

- 1) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (5×1=5)

1) भीमसेनं	2) त्वाम्	3) मे	4) भ्रातरः
5) भार्या	6) गृहे	7) मनुष्यस्य	8) ब्राह्मणे

2) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (5×1=5)

1) पिब	2) उवाच	3) व्याकरोषि	4) जायते
5) तिष्ठति	6) पृच्छामि	7) जीवतु	8) चलिष्यामि

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । (5x2=10)

वाराणस्यां सर्वसारो नाम कश्चन् धनवान् आसीत् । एकदा सः रात्रौ निद्रामग्नः आसीत् । भित्तौ सन्धिं कृत्वा स्तेनः तदगृहं प्राविशत् । गृहस्य प्राङ्गणे रासभः बन्धितो बभूव । देहली समीपे शुनकः विश्राम्यति स्म । गार्दभः प्रप्रच्छ “स्तेनः गृह प्रविष्टोऽस्ति । तत् त्वं न जानीषे । किमर्थं उच्छैः न बुक्षसि यजमानं जागृतं न करोषि च । शुनकआह -” मित्र, मम कर्तव्यविषये मा वादं कुरु । अस्मद्विषये यजमानस्य अनादरं किं त्वं न जानीषे ? चोरः सर्वमादाय गच्छत । तदा यजमानः ज्ञास्यति आवयोः महत्वम् इति ।

प्रश्नाः

- 1) सर्वसारः कुत्र आसीत् ?
  - 2) स्तेन तदगृहं कथं प्राविशत् ?
  - 3) गृहस्य प्राङ्गणे कः बन्धितो बभूव ?
  - 4) शुनकः कुत्र विश्राम्यति स्म ?
  - 5) शुनकः किं आह ?